

Da præsten også var landmand

Der var engang, da præster ikke var på fast løn og pensionsordning. Fra kirkens begyndelse i Danmark, da præsterne var katolske, var det kristne folk forpligtet til at betale for de "goder", som kirken ydede: Sakramenter, forbøn og belæring. Indtægten herfra var med til at lønne præsterne. Senere blev betalingen for de enkelte kirkelige handlinger mere eller mindre afløst af den såkaldte tiende, som var en slags kirkelig afgift, som menigheden betalte til kirken, og som dermed blev en del af præstens løn. Endvidere blev præsterne "aflønnet" med naturalier, ligesom indkomsten nogle steder blev suppleret af en beskedne landbrugsdrift på præstegårdens jord.

Ved reformationens indførelse i Danmark i 1536 fik præsterne mulighed for at stifte familie, og fik derfor også større udgifter, og dermed også behov for større indtægter. En stor del af den hidtidige katolske kirkes jord overgik til kongen, men det gjaldt imidlertid kun biskoppernes jord. Den jord, som rundt omkring havde hørt til præstegårdene forblev præstegårdene. Ret hurtigt blev det gældende ret i Danmark, at en luthersk sognepræst i et sogn skulle tildeles en af sognets bedste gårde for på den måde at oppebære en fornuftig indkomst. Præsten, hans familie og husstand blev altså i betydelig højere grad end tidligere afhængig af det landbrug, som knyttede sig til præstegården, selvom tiendebetalingen dog ikke var blevet afskaffet med reformationen, og derfor stadig var en del af præsternes løn. Præstetiende blev først endeligt afskaffet i begyndelsen af 1900-årene.

Det fortælles, at præstegårdsjorden mange steder rundt om i landet blev forvaltet og drevet med stor dygtighed af præsterne. Men det er nu nok mere sandsynligt, at præsten har haft en række kyndige folk ansat, som forstod sig på landbrug. Og indimellem var der ganske mange folk i præstegården. En folketælling, som ganske vist fandt sted længe efter reformationens indførelse, nemlig i 1855, viser, at der på det tidspunkt i Egtved præstegård boede hele 17 personer – nemlig foruden præsten og hans hustru og deres 7 børn også 5 karle og 3 piger.

I de bedste tider for landbruget i midten af 1700-årene tjente mange præster godt på deres landbrug. Men opgangstider har det med at blive efterfulgt af nedgangstider, og i årene efter 1800, som i høj grad var kriseår, blev mange mennesker, herunder præster, selv i landets bedste egne, bragt på fallittens rand.

Fra 1919 og årene derefter blev en væsentlig del af præstegårdsjorden landet over udstykket, hvilket skaffede jord til mange husmænd og landarbejdere, som dermed blev selvstændige jordbrugere. Præstegårdsjorden skulle, efter en lov af 4. oktober 1919, afstås, når et præsteembede blev ledigt. De fleste præster var vist mere end tilfredse med at de, fremfor at blive ved med at slide med landbrugsdrift, som de, for de flestes vedkommende, hverken havde lyst eller evne til, nu kom ind under en lønningslov, som kunne give en mere sikker og mere stabil indkomst.

Imidlertid var det ikke al præstegårdsjord, som efter 1919 blev udstykket. Faktisk beholdt mange præsteembeder en mindre del af den jord og de skovstykker, som i århundreder havde hørt til præsteembedet. Det gjaldt også præstegården i Egtved, som indtil for ganske nylig rådede over godt 13 hektar jord og ca. 23 hektar skov. Igennem mange år har præste-

gårdsjorden været bortforpagtet, men i 2012 besluttede menighedsrådet i samråd med Haderslev Stift og Vejle Provsti at afhænde jorden.

Der hører dog stadig en del skov til Egtved præstegård, hvoraf størstedelen er beliggende ved Baskærvej og ved Hejlskov sø. Det er mange år siden sognepræsten i Egtved ved siden af landbrugsdriften også skulle begive sig af med skovdrift. Skiftende skovfogeder og skovdyrkerforeningen har igennem årene i samråd med menighedsrådet varetaget beplantning, udtynning og fældning i præstegårdens skov, og sådan er det fortsat.

Stig Skat Andersen

På skovtur i præstegårdens skov

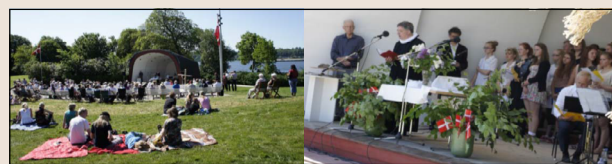
Egtved menighedsråd vil gerne invitere alle, der har lyst, på en skovtur i præstegårdens skov. Turen finder sted **torsdag den 12. juni kl. 19.00**. Mødestedet er ved indgangen til skoven, lige før Baskærvej 11 (Kunst & Kaffe).

Johannes Thomsen, som kender hver en krog i skoven, vil være aftenens guide. Efter traveturen i denne del af skoven, tager vi til Hejlskov Sø, hvor der bliver mulighed for at nyde sin medbragte kaffe, og høre og se lidt mere af skoven. Der er mulighed for at turen kan blive fra 3 - 6 km, og det anbefales at have godt fodtøj på.

I tilfælde af silende regn udsættes turen til senere på året.

Anden pinsedag i Skyttehushaven

Anden pinsedag, den 9. juni kl. 11.00 er der igen friluftsgudstjeneste i Vejle. Som tidligere år finder gudstjenesten sted i Skyttehushaven, som ligger på

GUDSTJENESTER I EGTVED KIRKE

8. juni	kl. 10.00	Pinsedag	Kirkebil
9. juni	kl. 11.00	Anden Pinsedag	Skyttehushaven
15. juni	kl. 10.00	Trinitatis	Kirkebil
22. juni	kl. 9.00	1.s.e.Trin.	Bente Johannessen
29. juni	kl. 10.00	2.s.e.Trin.	
6. juli	kl. 10.30	3.s.e.Trin.	Kirkebil
13. juli	kl. 10.00	4.s.e.Trin.	
20. juli	kl. 9.00	5.s.e.Trin.	Kirkebil
27. juli	kl. 19.00	6.s.e.Trin.	Ulrik Overgaard
3. aug.	kl. 9.00	7.s.e.Trin.	Bente Johannessen

Kirkebil

Der kan bestilles kirkebil til gudstjenesterne i Egtved kirke. Kirkebilen kører som hovedregel første og tredje søndag i måneden samt ved højtiderne. Kirkebilen bestilles på tlf. 75 55 18 62.

EGTVED SOGN

Sognepræst:

Stig Skat Andersen
Østergade 3
Tlf. 75 55 13 40
Email: ssa@km.dk

Sognepræst:

Bente Hjul Johannessen
Egelandvej 10,
Øster Starup
Tlf. 75 55 31 66
Email: bhjo@km.dk

Organist:

Anna Kathrine Pedersen
Kirkehusvej 2, Filskov
7200 Grindsted
Tlf. 20 99 83 37

Kirkesangere:

Oluf Nyborg
Præstevænget 10
Tlf. 30 27 40 41

Vibeke Bruun
Vitrup Baunevej 1, Lindknud
Tlf. 20 86 84 40

Menighedsrådsformand:

Hans Peter Jørgensen
Tingvej 1
Tlf. 40 81 23 32

Kirkevæрге:

Henning Nielsen
Rosenhaven 25
Tlf. 28 60 57 72

Kasserer:

Lars Mogensen
Egtvedvej 84, Bølling
Tlf. 20 91 99 20

Kirkegårdsleder:

Orla Pedersen
Fyrre Allé 2
Tlf. 75 55 23 17
Træffetid kl. 9.00-9.30

Tirsbæk Strandvej 2. Gudstjenesten har i år temaet "Et bånd af kærlighed." Efter gudstjenesten vil der være mulighed for at nyde sin medbragte mad i haven. Medbring gerne siddeunderlag. Skyttehuset og isboden er i øvrigt åben.

Tema-gudstjeneste

Søndag den 27. juli kl. 19.00 er der temagudstjeneste i Egtved kirke. Det er sognepræsten i Skibet, Ulrik Overgaard, som denne aften vil stå for gudstjenesten. Under temaet "Retning i livet" forløber gudstjenesten som en stille gudstjeneste, hvori en del nyere, danske salmer vil indgå sammen med bønner, læsninger og solosang.